

VEDLEGG 1 – TABELLER OG DETALJERT TALLMATERIALE

Barnevern

Vedlegg tabell 1 Barnevern – statsforvalternes tilsynsbesøk i barnevernsinstitusjoner 2021–2023

Statsforvalteren i	2021	2022	2023
Oslo og Viken	276	229	275
Innlandet	86	65	61
Vestfold og Telemark	65	81	80
Agder	114	110	118
Rogaland	70	62	59
Vestland	107	110	99
Møre og Romsdal	29	28	28
Trøndelag	78	78	78
Nordland	19	14	28
Troms og Finnmark	70	68	74
Hele landet	914	845	900

Vedlegg tabell 1a Barnevern – statsforvalternes samtaler med barn i barnevernsinstitusjoner 2023

Statsforvalteren i	Antall gjennomførte samtaler	Andel barn i institusjonene som fikk tilbud om samtale	Andel barn i institusjonene som gjennomførte samtaler
Oslo og Viken	250	95 %	35 %
Innlandet	74	99 %	51 %
Vestfold og Telemark	93	97 %	49 %
Agder	97	91 %	50 %
Rogaland	68	99 %	42 %
Vestland	92	96 %	35 %
Møre og Romsdal	28	94 %	44 %
Trøndelag	95	90 %	47 %
Nordland	41	94 %	59 %
Troms og Finnmark	86	100 %	55 %
Hele landet	924	96 %	43 %

Vedlegg tabell 1b Barnevern – statsforvalternes gjennomførte tilsyn med barneverntjenestene 2023

Statsforvalteren i	System-revisjoner	Egenvurderinger	Annet	Totalt
Oslo og Viken	9	0	0	9
Innlandet	3	0	0	3
Vestfold og Telemark	3	4	0	7
Agder	2	0	0	2
Rogaland	4	0	0	4
Vestland	4	0	0	4
Møre og Romsdal	2	0	0	2
Trøndelag	1	2	1	4
Nordland	2	0	0	2
Troms og Finnmark	5	0	0	5
Hele landet	35	6	1	42

Vedlegg tabell 2 Barnevern – tilsynssaker behandlet av statsforvalterne 2021–2023

Statsforvalteren i	2021	2022	2023
Oslo og Viken	223	455	500
Innlandet	60	67	94
Vestfold og Telemark	31	59	122
Agder	29	47	100
Rogaland	62	99	162
Vestland	63	100	165
Møre og Romsdal	16	38	39
Trøndelag	43	78	104
Nordland	27	56	79
Troms og Finnmark	54	95	110
Hele landet	608	1 094	1 475
Antall virksomheter i sakene¹	615	1 112	1 496

¹ Flere forhold kan bli vurdert i en tilsynssak.

Vedlegg tabell 3 Barnevern – antall vurderinger og utfall av vurderingene i tilsynssaker behandlet av statsforvalterne i 2023 fordelt på bestemmelser i barnevernloven

Vurderte bestemmelser i 2023	Antall ganger vurdert	herav med påpekt lovbrudd
Barnevernstjeneste (kommunal)	269	57 %
Bvl. § 1-3 Plikt til å vurdere barnets beste (§ 4-1 i gammel lov)	32	20
Bvl. § 1-4 Plikt til å ivareta barnets rett til medvirkning (§ 1-6 i gammel lov)	51	29
Bvl. § 2-1 Gjennomgang av bekymringsmeldinger (§ 4-2 i gammel lov)	13	4
Bvl. §§ 2-2 og 2-5 Gjennomføring og avslutning av undersøkelser (§ 4-3 i gammel lov)	29	15
Bvl. § 3-1 Frivillig hjelpetiltak (§ 4-4 i gammel lov)	16	6
Bvl. § 3-2 Fosterhjem og barnevernsinstitusjon som frivillig hjelpetiltak	1	
Bvl. § 3-6 Hjelpetiltak til ungdom over 18 år (ettervern) (§ 1-3 i gammel lov)	6	3
Bvl. kap. 4 Akuttiltak	1	1
Bvl. kap. 5 Omsorgsovertakelse, fratakelse av foreldreansvar og adopsjon	1	
Bvl. kap. 6 Atferdstiltak m.m.	1	1
Bvl. kap. 7 Samvær og kontakt etter omsorgsovertakelse	5	1
Bvl. § 8-1 Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om hjelpetiltak (§ 4-5 i gammel lov)	23	13
Bvl. § 8-2 Oppfølging av barn og foreldre etter akuttvedtak	1	
Bvl. § 8-3 Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om omsorgsovertakelse (§ 4-15 3. ledd i gl lov)	29	15
Bvl. § 8-4 Oppfølging av barn og foreldre etter vedtak om opphold i barnevernsinstitusjon (§ 4-28 i gl lov)	2	2
Bvl. kap. 9 Fosterhjem (§ 4-22 i gammel lov)	17	11
Bvl. kap. 12 Saksbehandlingsregler	15	13
Bvl. § 13-1 Taushetsplikt og adgang til å gi opplysninger (§ 6-7 i gammel lov)	7	5
Bvl. Andre plikter	19	15
Barnevernsinstitusjon*	29	34 %
Bvl. § 1-3 Plikt til å vurdere barnets beste (§ 4-1 i gammel lov)	4	3
Bvl. § 1-4 Plikt til å ivareta barnets rett til medvirkning (§ 1-6 i gammel lov)	3	2
Bvl. kap. 8 Oppfølging av barn og foreldre (§ 4-15 tredje ledd i gammel lov)	3	0
Bvl. § 10-1 Barnevernsinstitusjonens ansvar for forsvarlig omsorg og behandling	11	2
Bvl. § 10-2 Barnevernsinstitusjonens plikt til å oppfylle barns rettigheter (§ 5-9 i gammel lov)	4	1
Bvl. Andre plikter	4	2
Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat)	68	76 %
Bvl. § 1-3 Plikt til å vurdere barnets beste (§ 4-1 i gammel lov)	4	2
Bvl. § 1-4 Plikt til å ivareta barnets rett til medvirkning (§ 1-6 i gammel lov)	13	1
Bvl. kap. 4 Akuttiltak	5	4
Bvl. § 12-4 Barnevernets journalplikt	1	1
Bvl. § 16-3 Bufetats bistandsplikt (§ 2-3 i gammel lov)	44	43
Bvl. Andre plikter	1	1
Vurderinger etter gammel lov som ikke lar seg kategorisere etter gjeldende lov	79	61 %
Bvl. § 1-4 Krav til forsvarlighet*	52	29
Øvrige pliktbestemmelser i gammel barnevernslov som ikke lar seg kategorisere etter gjeldende lov	27	19
Sum vurderingsgrunnlag	445	59 %
Antall virksomheter vurderingene er fordelt på	220	64 %

*Forsvarlighetsparagrafen i någjeldende barnevernslov er ikke gjort valgbar i registreringene for å få mer nyansert statistikk om innholdet i sakene

Vedlegg tabell 4 Barnevern – avsluttede klagesaker mot kommunal barneverntjeneste 2021-2023 og utfall i 2023

Statsforvalter	Antall 2021	Antall 2022	Antall 2023	Andel som ble endret eller opphevet i 2023
Oslo og Viken	102	105	93	16 %
Innlandet	8	7	10	20 %
Vestfold og Telemark	12	11	6	33 %
Agder	5	11	9	33 %
Rogaland	10	6	19	11 %
Vestland	17	18	33	39 %
Møre og Romsdal	14	10	13	38 %
Trøndelag	17	16	11	18 %
Nordland	17	21	7	14 %
Troms og Finnmark	21	15	14	21 %
Hele landet	223	220	215	22 %

Vedlegg tabell 4a Barnevern – avsluttede klagesaker mot institusjoner 2021-2023 og utfall i 2023

Statsforvalter	2021	2022	2023	Andel som fikk medhold i 2023
Oslo og Viken	103	122	221	14 %
Innlandet	12	37	44	9 %
Vestfold og Telemark	24	38	65	22 %
Agder	21	54	54	17 %
Rogaland	24	26	36	19 %
Vestland	15	26	51	12 %
Møre og Romsdal	4	8	13	0 %
Trøndelag	33	27	29	17 %
Nordland	60	35	43	33 %
Troms og Finnmark	20	27	55	22 %
Hele landet	316	400	611	17 %

Vedlegg tabell 5 Barnevern – vurderingsgrunnlag i avsluttede klager på vedtak i barnevernstjenesten og i barnevernsinstitusjoner i 2023

Vurderte bestemmelser	Antall vurderinger	Helt eller delvis medhold for klageren ¹
Barneverntjenester (kommunale)	248	22 %
Bvl. § 2-5 Sak henlagt etter undersøkelse	38	6
Bvl. § 3-1 Frivillig hjelpetiltak	113	23
Bvl. § 3-2 Fosterhjem og barnevernsinstitusjon som frivillig hjelpetiltak	7	1
Bvl. § 3-6 Hjelpetiltak til ungdom over 18 år (ettervern)	46	16
Bvl. Andre rettigheter	27	5
Fvl. § 21 Avslag på krav om å få gjøre seg kjent med et dokument	17	4
Barnevernsinstitusjoner og omsorgssentre (offentlige og private)	744	15%
Bvl. § 10-2 Begrensninger i barns personlige forhold	9	11
Bvl. § 10-2 Begrensninger i bevegelsesfrihet i og utenfor institusjonen	37	46
Bvl. § 10-2 Begrensninger i besøk	3	3
Bvl. § 10-2 Begrensninger i bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler	19	20
Bvl. § 10-3 Milde former for fysisk makt ut fra omsorgsansvaret og trygghet og trivsel	4	4
Bvl. § 10-4 Forebygging av tvangsbruk og andre inngrep i personlig integritet	5	10
Bvl. § 10-5 Forbud mot tvang og makt	3	4
Bvl. § 10-7 Tvang i akutte faresituasjoner	180	226
Bvl. § 10-8 Kroppsvisitasjon	46	50
Bvl. § 10-8 Undersøkelse av rom og eiendeler	75	84
Bvl. § 10-8 Undersøkelse av brev og pakker	5	7
Bvl. § 10-9 a) Bevegelsesbegrensninger uten låsing / krav om følge	74	85
Bvl. § 10-9 b) Bevegelsesbegrensninger som omfatter låsing / krav om følge	77	84
Bvl. § 10-9 c) Besøksinnskrenkninger	4	4
Bvl. § 10-9 d) Innskrenkninger i bruk av elektroniske kommunikasjonsmidler	46	47
Bvl. § 10-9 e) Inndragning av elektroniske kommunikasjonsmidler	52	55
Bvl. § 10-10 første ledd Rusmiddeltesting ved samtykke	4	5
Bvl. § 10-10 tredje ledd Rusmiddeltesting ved vedtak etter barnevernsloven § 6-2	12	12
Bvl. § 10-11 Inndragning av farlige gjenstander m.m.	67	73
Bvl. § 10-12 Tilbakeføring ved rømming	6	8
Bvl. kap. 10 Andre rettigheter	16	20
Sum vurderingsgrunnlag	992	17 %
Sum saker vurderingene er fordelt på	826	

¹ For barnevernstjenester gjelder det vedtak som er opphevet eller endret. For barnevernsinstitusjoner og omsorgssentre gjelder det der klager har fått medhold..

Sosiale tjenester

Vedlegg tabell 6 Sosiale tjenester – statsforvalternes systemrevisjoner etter sosialtjenesteloven 2021–2023

Statsforvalteren i	antall i 2021	antall i 2022	antall i 2023
Oslo og Viken	4	6	13
Innlandet		1	4
Vestfold og Telemark		4	8
Agder	2	4	3
Rogaland	1	3	3
Vestland	1	8	6
Møre og Romsdal			3
Trøndelag	2	6	4
Nordland		2	3
Troms og Finnmark		1	7
Hele landet	10	35	54

Vedlegg tabell 6a Sosiale tjenester – statsforvalternes tilsyn med andre metoder etter sosialtjenesteloven 2021–2023

Statsforvalteren i	antall i 2021	antall i 2022	antall i 2023
Oslo og Viken	49	0	11
Innlandet	6	29	3
Vestfold og Telemark	1	0	0
Agder	6	0	0
Rogaland	4	0	2
Vestland	7	19	12
Møre og Romsdal	4	0	0
Trøndelag	7	2	12
Nordland	4	1	1
Troms og Finnmark	2	2	0
Hele landet	90	53	41

Vedlegg tabell 6b Sosiale tjenester – statsforvalternes måloppnåelse på poenggivende tilsynsaktiviteter 2021–2023

Statsforvalteren i	2021	2022	2023
Oslo og Viken	38 %	38 %	104 %
Innlandet	63 %	117 %	94 %
Vestfold og Telemark	13 %	61 %	119 %
Agder	107 %	70 %	56 %
Rogaland	81 %	46 %	69 %
Vestland	90 %	140 %	109 %
Møre og Romsdal	74 %	0 %	60 %
Trøndelag	100 %	97 %	103 %
Nordland	57 %	41 %	69 %
Troms og Finnmark	24 %	33 %	104 %
Hele landet	40 %	64 %	93 %

Vedlegg tabell 7 Sosiale tjenester – avgjorte tilsynssaker i 2023 fordelt etter behandlingsmåter

Statsforvalteren i	1 – Avslutning med veiledning	2 – Oversendelse til virksomheten*	3 – Virksomheten følger opp og rapporterer	4 – Møte med virksomhet og bruker	5 – Statsforvalteren utreder og avgjør**	I alt
Oslo og Viken	11	32	3		13	59
Innlandet	5	15			0	20
Vestfold og Telemark	3	0	1		0	4
Agder	2	1			1	4
Rogaland	6	8	6		1	21
Vestland	13	5	0		1	19
Møre og Romsdal	4	5	0		0	9
Trøndelag	1	3			2	6
Nordland	5	1	10		0	16
Troms og Finnmark	3	5	1		0	9
Landet	53	75	21		18	167
Antall virksomheter i sakene	53	75	21		20	169

Vedlegg tabell 8 Sosiale tjenester – vurderte bestemmelser i tilsynssaker behandlet av statsforvalterne etter sosialtjenesteloven i 2023

Vurderte bestemmelser i 2023	Antall ganger vurdert	herav med påpekt lovbrudd
Sotjl. § 3 Kommunens ansvar	1	0
Sotjl. § 4 Krav til forsvarlighet	7	5
Sotjl. § 13 Samarbeid med andre offentlige organer og tjenesteytere og samordning	5	2
Sotjl. § 17 Opplysning, råd og veiledning	11	6
Sotjl. § 18 Stønad til livsopphold	8	5
Sotjl. § 19 Stønad i særlige tilfeller	1	1
Sotjl. § 21 Stønadsformer	2	2
Sotjl. § 27 Midlertidig botilbud	3	3
Sotjl. § 28 Rett til individuell plan	1	1
Sotjl. § 42 Plikt til å rådføre seg med tjenestemottaker	1	1
Sum vurderinger mot Nav-kontor	40	65 %
Vurderingene fordeler seg på 18 saker som er utredet og avgjort		

Vedlegg tabell 9 Sosiale tjenester – klagesaker behandlet av statsforvalterne etter sosialtjenesteloven 2021 - 2023

Statsforvalter	Antall behandlede saker 2021	Antall behandlede saker 2022	Antall behandlede saker 2023
Oslo og Viken	1123	754	956
Innlandet	288	305	287
Vestfold og Telemark	300	314	341
Agder	202	135	230
Rogaland	205	201	214
Vestland	294	254	300
Møre og Romsdal	50	43	46
Trøndelag	139	139	141
Nordland	115	96	80
Troms og Finnmark	112	98	122
Hele landet	2828	2339	2717

Vedlegg tabell 9a Sosiale tjenester – Utfall¹ av statsforvalternes behandling av klagesaker etter sosialtjenesteloven i 2023

Statsforvalter	Antall vurderinger	Andel stadfestet	Andel endret	Andel opphevet
Oslo og Viken	1006	76 %	15 %	10 %
Innlandet	312	89 %	4 %	6 %
Vestfold og Telemark	361	77 %	9 %	14 %
Agder	241	85 %	5 %	11 %
Rogaland	239	92 %	3 %	5 %
Vestland	303	83 %	6 %	11 %
Møre og Romsdal	76	89 %	1 %	9 %
Trøndelag	160	75 %	14 %	11 %
Nordland	129	84 %	8 %	8 %
Troms og Finnmark	160	78 %	5 %	17 %
Hele landet	2987	81 %	9 %	10 %

¹ Andelen utfall bygger på vurderte bestemmelser. I en klagesak kan flere bestemmelser bli vurdert. Avviste saker er ikke med i tabellen

Vedlegg tabell 9b Sosiale tjenester – vurderingene til statsforvalterne i klagesaker etter sosialtjenesteloven i 2023

Vurderte bestemmelser i sosialtjenesteloven	Antall ganger vurdert	Herav helt eller delvis medhold for klageren
Lovens virkeområde for personer uten fast bopel i Norge (§ 2)	103	28 %
Opplysning, råd og veiledning (§ 17)	5	40 %
Stønad til livsopphold (§ 18)	2452	19 %
Stønad i særlige tilfeller (§ 19)*	236	9 %
Bruk av vilkår (§ 20)	18	33 %
Refusjon av folketrygdytelse (§ 26)	47	51 %
Midlertidig botilbud (§ 27)	32	28 %
Kvalifiseringsprogrammet (§§ 29-40)	31	6 %
Øvrige tema i sosialtjenesteloven	63	22 %
Sum vurderingsgrunnlag	2987	19 %
Antall saker vurderingene er fordelt på	2717	

*Stønad i særlige tilfeller kan blant annet være om situasjonen til klager gjør at hjelp bør ytes selv om det ikke er livsnødvendig, som for eksempel hjelp til å få arbeid eller dekning av reise til syke familiemedlemmer

Helse- og omsorgstjenester

Vedlegg tabell 10 Kommunale helse- og omsorgstjenester – statsforvalternes systemrevisjoner og tilsyn med andre metoder 2021–2023

Statsforvalteren i	2021		2022		2023	
	Antall system-revisjoner	Antall tilsyn med andre metoder*	Antall system-revisjoner	Antall tilsyn med andre metoder*	Antall system-revisjoner	Antall tilsyn med andre metoder*
Oslo og Viken	5	8	12	5	15	5
Innlandet	17	8	12	17	13	17
Vestfold og Telemark	5	-	11	-	13	1
Agder	6	-	10	2	9	-
Rogaland	1	-	4	3	8	1
Vestland	10	7	12	-	9	3
Møre og Romsdal	5	9	2	8	5	14
Trøndelag	13	5	12	39	13	13
Nordland	7	-	6	-	10	4
Troms og Finnmark	5	3	4	-	6	6
Sum	74	40	85	74	101	64

* Andre metoder omfatter 21 ekstraordinært store tilsynssaker, 15 stikkprøvetilsyn, 10 oppfølginger av egenverdinger, 10 oppfølginger av tidligere tilsyn, og 8 der det er brukt annen, ikke spesifisert metodikk..

Vedlegg tabell 10a Kommunale helse- og omsorgstjenester – statsforvalternes poenggivende tilsynsaktiviteter 2023

Statsforvalteren i	Resultatmål (poeng)	Statsf. poengfastsetting	Prosent måloppnåelse
Oslo og Viken	765	193	25 %
Innlandet	275	264	96 %
Vestfold og Telemark	235	159	68 %
Agder	200	108	54 %
Rogaland	245	100	41 %
Vestland	340	122	36 %
Møre og Romsdal	190	145	76 %
Trøndelag	285	213	75 %
Nordland	220	138	63 %
Troms og Finnmark	245	111	45 %
Sum	3 000	1 553	52 %

Vedlegg tabell 11 Spesialisthelsetjenester – Statsforvalternes systemrevisjoner og tilsyn med andre metoder 2021-2023

Statsforvalteren i	2021		2022		2023	
	Antall system-revisjoner	Antall tilsyn med andre metoder ²	Antall system-revisjoner	Antall tilsyn med andre metoder ²	Antall system-revisjoner ¹	Antall tilsyn med andre metoder ²
Oslo og Viken	-	24	2	15	2	23
Innlandet	3	10	2	10	3	9
Vestfold og Telemark	-	7	2	3	-	9
Agder	-	3	-	10	1	8
Rogaland	-	9	2	3	2	1
Vestland	2	12	3	4	5	-
Møre og Romsdal	1	11	1	5	-	8
Trøndelag	-	9	-	10	-	7
Nordland	-	9	9	3	5	1
Troms og Finnmark	1	10	9	2	3	6
Sum	7	104	30	65	21	72

¹Noen systemrevisjoner er gjennomført av regionale team og registrert av flere statsforvaltere. Det reelle antallet systemrevisjoner er 18.

²Statsforvalterne i Oslo og Viken, Innlandet, Vestfold og Telemark og Agder har i 2023 videreført oppfølgingen av BUPer ved åtte helseforetak, som er registrert hos alle fire. Det reelle antallet virksomheter som er fulgt opp med andre metoder er derfor 48. Hovedtyngden er ekstraordinært store tilsynssaker.

Vedlegg tabell 11a Spesialisthelsetjenester – statsforvalternes poenggivende tilsynsaktiviteter 2023

Statsforvalteren i	Resultatmål (poeng)	Statsf. poengfastsetting	Prosent måloppnåelse
Oslo og Viken	180	122	68 %
Innlandet	65	65	100 %
Vestfold og Telemark	55	26	47 %
Agder	45	25	56 %
Rogaland	60	20	33 %
Vestland	80	38	48 %
Møre og Romsdal	45	32	71 %
Trøndelag	65	43	66 %
Nordland	50	58	116 %
Troms og Finnmark	55	64	116 %
Sum	700	493	70 %

Vedlegg tabell 12 Helse- og omsorgstjenester – antall tilsynssaker som statsforvalterne har utredet og avgjort, 2021-2023

	Avgjorte saker 2021 ¹	Avgjorte saker 2022 ¹	Avgjorte saker 2023
Oslo og Viken	780	730	317
Innlandet	168	157	144
Vestfold og Telemark	167	170	166
Agder	190	147	69
Rogaland	199	222	198
Vestland	216	346	179
Møre og Romsdal	102	103	70
Trøndelag	162	124	75
Nordland	68	82	61
Troms og Finnmark	142	90	58
Nasjonalt restanseprosjekt, 2021-2022	129	30	
Sum	2 323	2 201	1 337
I tillegg: Saker avsluttet med råd/veiledning til den som har klagd, eller oversendt for behandling hos påklagd virksomhet eller helsepersonell ² .	1 897	5 486	6 696

¹Noen tall har små avvik fra foregående års publiseringer fordi tidligere rapporterte data korrigeres når det oppdages feil og mangler.

²Økningen fra 2021 til 2022 skyldes særlig at ny veiledning for behandling av sakene ble innført 21. september 2021. Tidligere ble færre klager/henvendelser behandlet, og ble betegnet lokalt avklarte saker.

Vedlegg tabell 12a Helse og omsorgstjenester – antall avsluttede tilsynssaker fordelt på behandlingsmåter hos statsforvalterne i 2023

Statsforvalter	1 – Avslutning med veiledning	2 – Oversendelse til virksomheten / helsepersonellet	3 – Virksomheten følger opp og rapporterer	4 – Møte med virksomhet og pasient / bruker	5 – Statsforvalteren utreder og avgjør	I alt
Oslo og Viken	765	999	388		317	2469
Innlandet	307	112	37	2	144	602
Vestfold og Telemark	364	178	48	1	166	757
Agder	283	173	35	7	69	567
Rogaland	253	258	37	2	198	748
Vestland	174	447	75	9	179	884
Møre og Romsdal	67	152	47	11	70	347
Trøndelag	147	289	107		75	618
Nordland	142	175	61		61	439
Troms og Finnmark	150	304	90	1	58	603
Sum	2652	3087	925	33	1337	8034

Vedlegg tabell 13 Helse- og omsorgstjenester – vurderinger i tilsynssaker behandlet av statsforvalterne 2021–2023 fordelt på lovbestemmelser

	Antall vurderinger 2021 ¹	Antall vurderinger 2022 ¹	Antall vurderinger 2023	Konstatert lovbrudd / oversendt til Statens helsetilsyn 2023
Bestemmelse i helsepersonelloven				
Forsvarlighet: Omsorgsfull hjelp (§ 4)	78	78	51	32
Forsvarlighet: Rollesammenblanding inkl. seksuelle relasjoner (§ 4)	50	56	67	49
Forsvarlig forskrivning av vanedannende legemidler (§ 4)	111	103	81	51
Helsefaglig forsvarlighet for øvrig (§ 4)	604	694	398	197
Øyeblikkelig hjelp (§ 7)	2	3	1	1
Pliktmessig avhold (§ 8)	35	39	39	36
Informasjon (§ 10)	23	31	14	11
Krav til attester, legeerklæringer ol. (§ 15)	31	27	13	8
Organisering av virksomhet (§ 16)	97	66	38	30
Taushetsplikt, opplysningsrett, opplysningsplikt (kap. 5 og 6)	172	157	115	73
Pasientjournal/dokumentasjonsplikt (§§ 39-45)	176	135	146	126
Atferd som svekker tilliten til helsepersonell (§ 56)	15	9	1	1
Uegnet som helsepersonell (§ 57)	49	51	42	29
Andre pliktbestemmelser i helsepersonelloven	63	72	57	41
Bestemmelse i spesialisthelsetjenesteloven				
Plikt til forsvarlighet (§ 2-2)	867	787	404	135
Plikt til å oppnevne kontaktlege (§ 2-5c)	4	10	2	
Journal- og informasjonssystemer (§ 3-2)	8	7	5	5
Barneansvarlig personell (§ 3-7a)				
Andre pliktbestemmelser i spesialisthelsetjenesteloven	110	94	39	17
Bestemmelse i helse- og omsorgstjenesteloven				
Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester (§§ 3-1, 3-2, 3-2a)	50	46	55	33
Plikt til forsvarlighet (§ 4-1)	512	558	286	129
Plikt til å informere pasient/bruker/pårørende (§ 4-2a)	23	24	8	3
Journal- og informasjonssystemer (§ 5-10)	9	5	5	5
Andre pliktbestemmelser i helse- og omsorgstjenesteloven	69	46	25	14
Bestemmelse i helseforskningsloven	1	2		
Helsetilsynsloven				
Plikt til internkontroll (§ 3)	22	14	2	
Andre				
Pliktbestemmelser i annen helselovgivning	77	78	62	25
Sum vurderinger²	3 258	3 192	1 956	1 051
Antall saker vurderingene er fordelt på²	2 322	2 200	1 337	700

¹ Små avvik fra foregående års rapporteringer skyldes at tidligere rapporterte data korrigeres når det oppdages feil og mangler.

² Flere av tilsynssakene omfatter mer enn én vurdering opp mot mer enn ett helsepersonell og/eller én virksomhet. Derfor blir sum vurderinger større enn antall saker.

Vedlegg tabell 14 Helse- og omsorgstjenester – utfall av behandlingen av klagesaker om manglende oppfyllelse av rettigheter etter helse- og omsorgstjenestelovgivningen behandlet av statsforvalterne i 2023

Statsforvalteren i	Antall vurderinger	Andel stadfestet	Andel endret	Andel opphevet
Oslo og Viken	1675	74 %	7 %	19 %
Innlandet	747	86 %	6 %	8 %
Vestfold og Telemark	896	88 %	1 %	11 %
Agder	417	85 %	3 %	11 %
Rogaland	775	81 %	6 %	13 %
Vestland	1218	81 %	3 %	16 %
Møre og Romsdal	348	76 %	4 %	20 %
Trøndelag	832	87 %	6 %	7 %
Nordland	391	84 %	2 %	14 %
Troms og Finnmark	432	64 %	2 %	34 %
Sum	7731	81 %	5 %	15 %

Vedlegg tabell 15 Helse- og omsorgstjenester – vurderinger¹ i klagesaker behandlet av statsforvalterne 2021–2023 fordelt på lovbestemmelser og utfall av behandlingen i 2023

	Antall vurderinger 2021	Antall vurderinger 2022	Antall vurderinger 2023	Herav helt/delvis medhold for klager 2023
Pasient- og brukerrettighetsloven (pbrl.) § 2-1a. Rett til nødvendig hjelp fra kommunen				
- øyeblikkelig hjelp	3	5	4	1
- helsetjenester i hjemmet	82	95	114	45
- opplæring og veiledning til pårørende, helsetjenester i hjemmet		3	4	2
- plass i sykehjem	111	127	136	44
- plass i annen institusjon	25	44	38	8
- praktisk bistand og opplæring	139	118	137	54
- støttekontakt	152	120	126	42
- brukerstyrt personlig assistanse	333	353	419	213
- omsorgslønn	350	305	283	109
- avlastningstiltak	225	198	260	132
- kommunal helse- og omsorgshjelp for øvrig	107	110	117	34
Pbrl. § 2-1b. Rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten	753	1 212	2 011	383
Pbrl. § 2-2. Rett til vurdering	8	31	39	13
Pbrl. § 2-3. Rett til fornyet vurdering	4	18	17	4
Pbrl. § 2-4. Rett til valg av sykehus m.m.	15	21	17	5
Pbrl. § 2-5. Rett til individuell plan	4	12	13	7
Pbrl. § 2-6. Rett til syketransport	2 467	2 949	3 625	315
Pbrl. kapittel 3. Rett til medvirking og informasjon	50	32	60	4
Pbrl. kapittel 4. Samtykke og rett til å nekte helsehjelp	2	4	6	4
Pbrl. kapittel 5. Rett innsyn/retting/sletting i journal	76	81	86	18
Smittevernloven § 6-1 Rett til nødv. smittevernhjelp	1	2		
Tannhelsetjenesteloven § 2-1. Rett til nødvendig tannhelsehjelp	3	4	3	
Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester	169	140	152	37
Forskrift om tvang i rusinstitusjoner	2	3	4	
Andre lovparagrafer som gir rettigheter på helse- og omsorgsområdet	36	43	59	33
Sum vurderingsgrunnlag	5 117	6 030	7 730	1 507
Antall saker vurderingene er fordelt på	4 986	5 896	7 557	1 464

¹Små avvik fra tidligere publiserte tall skyldes at feil og mangler rettes fortløpende etter hvert som de oppdages.

Rettsikkerhet ved bruk av tvang og makt

Vedlegg tabell 16 Helse- og omsorgstjenester – meldte beslutninger om skadeavvergende tvangstiltak i nødsituasjoner overfor personer med utviklingshemming 2023 (helse- og omsorgstjenesteloven kap. 9)

Statsforvalteren i	Antall meldte beslutninger	Antall personer beslutningene gjaldt
Oslo og Viken	24 415	560
Innlandet	457	87
Vestfold og Telemark	932	85
Agder	424	64
Rogaland	10 054	114
Vestland	3 284	174
Møre og Romsdal	3 147	83
Trøndelag	772	59
Nordland	530	60
Troms og Finnmark	200	39
Landet	44 215	1 325

Vedlegg tabell 16a Helse- og omsorgstjenester – vedtak om tvang som skadeavvergende tiltak og tiltak for å dekke grunnleggende behov i 2023 (helse- og omsorgstjenesteloven kap. 9)

Statsforvalteren i	Antall overprøvde vedtak	Antall godkjente vedtak	Antall personer med godkjente vedtak per 31.12.2023	Antall stedlige tilsyn
Oslo og Viken	651	570	527	35
Innlandet	215	212	212	27
Vestfold og Telemark	176	168	154	8
Agder	182	177	164	13
Rogaland	201	181	167	10
Vestland	338	328	300	47
Møre og Romsdal	164	143	123	12
Trøndelag	177	161	147	18
Nordland	116	105	74	10
Troms og Finnmark	87	78	63	3
Hele landet	2307	2123	1931	183

Vedlegg tabell 17 Helse- og omsorgstjenester –omfang av personell som utførte tvangstiltak overfor personer med utviklingshemming i 2023. Dispensasjon fra utdanningskrav.

Statsforvalteren i	Personell som skal gjennomføre tiltak, antall i gjennomsnitt per godkjent vedtak	Antall godkjente vedtak med innvilget dispensasjon fra utdanningskrav	Vedtak med innvilget dispensasjon: gj.snitt antall personer søkt for	Vedtak med innvilget dispensasjon: gj.snitt antall personer innvilget for
Oslo og Viken	15	390	6	5
Innlandet	25	203	14	14
Vestfold og Telemark	22	139	12	11
Agder	18	118	9	8
Rogaland	20	161	8	7
Vestland	17	258	6	5
Møre og Romsdal	12	105	7	6
Trøndelag	8	107	9	8
Nordland	14	76	8	7
Troms og Finnmark	16	74	6	5
Hele landet	17	1631	8	7

Vedlegg tabell 18 Helse- og omsorgstjenester – beslutninger og vedtak om tvang overfor personer med utviklingshemming 2014–2023

	Melding om skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner		Statsforvalterens overprøving av vedtak				Antall stedlige tilsyn
	Antall meldte beslutninger	Antall personer beslutningene gjaldt	Antall vedtak godkjent	Antall ikke godkjente vedtak	Antall personer med godkjente vedtak per 31.12.	Antall godkjente vedtak med minst én innvilget søknad om disp. fra utdanningskrav	
2014	16823	1166	1357	64	1289	1029	198
2015	8447	1152	1413	103	1259	1064	205
2016	16603	1257	1361	95	1227	1011	221
2017	18794	1310	1503	102	1376	1093	220
2018	23907	1357	1528	120	1392	1123	229
2019	26742	1300	1527	126	1410	1130	150
2020	41531	1238	1801	179	1662	1373	129
2021	29883	1187	1794	140	1664	1379	157
2022	33317	1231	1947	171	1789	1494	173
2023	44215	1325	2123	184	1931	1627	183

Vedlegg tabell 19 Helse- og omsorgstjenester – tiltak i godkjente vedtak om tvang overfor personer med utviklingshemming i 2023

Type tiltak	Antall vedtak	Andel av vedtakene
Varslingssystem seng	106	5 %
Varslingssystem i bolig, ekskl. seng	130	6 %
Varslingssystem utgang	319	15 %
System som registrerer bilde/lyd	141	7 %
GPS/lokaliseringssystem	17	1 %
Annet inngripende varslingssystem	29	1 %
Fastspenning (bilbelte, seler o.l.)	172	8 %
Grindseng/sengehest o.l.	75	4 %
Spesialklær/beskyttelsesutstyr (hjelmskinner o.l.)	115	5 %
Annet mekanisk tvangsmiddel	52	2 %
Holding	514	24 %
Nedlegging	141	7 %
Skjerming	143	7 %
Føring	453	21 %
Løfting/bæring	42	2 %
Løsning av grep/bitt	140	7 %
Fotfølging	222	10 %
Låsing av dør/vindu	288	14 %
Hindring av tilgang til vann/eiendeler	871	41 %
Begrensing av tilgang til mat/drikke	702	33 %
Tvangspleie (tannpuss, vask, dusj, negl-, hårklipp o.l.)	162	8 %
Opplærings- og treningstiltak	2	0 %
Annet tvangsmiddel	531	25 %
Sum tiltak i godkjente vedtak	5 367	
Gjennomsnittlig antall tiltak per godkjente vedtak		2,5
Antall godkjente vedtak	2 123	

Vedlegg tabell 20 Helse- og omsorgstjenester – kategorisering av tiltakene i godkjente vedtak om tvang overfor personer med utviklingshemming i 2023

Tiltakskategori	Forekomst i godkjente vedtak	
	Antall vedtak med minst ett tiltak i kategorien	Andel av vedtakene
Mekanisk tvangsmiddel som skadeavvergende tiltak (b-tiltak)	96	5 %
Inngripende varslingsystem som skadeavvergende tiltak (b-tiltak)	121	6 %
Annet planlagt skadeavvergende tiltak (b-tiltak)	892	42 %
Mekanisk tvangsmiddel for å dekke grunnleggende behov (c-tiltak)	272	13 %
Inngripende varslingsystem for å dekke grunnleggende behov (c-tiltak)	566	27 %
Opplæring- og treningstiltak (c-tiltak)	4	0 %
Annet tiltak for å dekke grunnleggende behov (c-tiltak)	1 374	65 %
Antall godkjente vedtak	2 123	

Ett vedtak kan inneholde flere tiltak, og ett tiltak kan kategoriseres i mer enn én tiltakskategori. Summering av tiltakskategoriene og prosentene i denne tabellen gir derfor ikke mening.

Vedlegg tabell 21 Helse- og omsorgstjenester – vedtak om tvang overfor pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg helsehjelp i 2023 (pasient- og brukerrettighetsloven kap. 4A)

Statsforvalteren i	Gjennomgang ved innkommst		Fornytt gjennomgang av vedtak som varer lenger enn 3 md.		Behandlede klager på vedtak
	Antall	Andel opphevet eller endret	Antall	Andel opphevet eller endret	Antall
Oslo og Viken	1 285	10 %	504	20 %	6
Innlandet	523	6 %	287	26 %	1
Vestfold og Telemark	684	4 %	298	6 %	4
Agder	334	10 %	171	4 %	
Rogaland	324	7 %	147	5 %	8
Vestland	596	7 %	214	10 %	6
Møre og Romsdal	269	4 %	188	13 %	1
Trøndelag	785	3 %	311	6 %	3
Nordland	408	11 %	339	39 %	4
Troms og Finnmark	415	8 %	221	9 %	
Landet	5 623	7 %	2 680	16 %	33

Vedlegg tabell 22 Helse- og omsorgstjenester – tiltak i gjennomgåtte vedtak om tvang overfor pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg helsehjelp 2021–2023

Tvangstiltak i gjennomgåtte vedtak	Antall tiltak i gjennomgåtte vedtak		
	2021	2022	2023
Innleggelse i institusjon	643	653	659
Tilbakeholdelse i institusjon	1 574	1 500	1 732
Bevegelseshindrende tiltak	1 438	1 362	1 442
Bruk av reseptbelagte legemidler	1 468	1 353	1 303
Tannbehandling	680	637	648
Inngrep i/på kroppen ekskl. tannbehandling	1 059	888	831
Varslingssystemer	386	326	360
Pleie (tannpuss, vask, klipp o.l.)	1 574	1 579	1 760
Annet	216	121	154
Sum tiltak i gjennomgåtte vedtak	9 038	8 419	8 889
Antall vedtak som tiltakene fordeler seg på	5523	4942	5436

Administrative reaksjoner til helsepersonell

Vedlegg tabell 23 Helse- og omsorgstjenester – typer reaksjoner fra Statens helsetilsyn til helsepersonell fordelt på helsepersonellkategorier i 2023

Yrkesgruppe	Faglig pålegg	Begrenset autorisasjon eller lisens	Tilbakekall av autorisasjon eller lisens	Tilbakekall av rekvireringsrett helt/delvis	SUM
Leger	3	16	29	4	52
Tannleger			4		4
Psykologer		1	9		10
Sykepleiere		5	33		38
Fysioterapeuter		3	4		7
Vernepleiere		1	9		10
Hjelpepleiere / omsorgsarbeidere / helsefagarbeidere			24		24
Annet autorisert helsepersonell		2	5		7
SUM	3	28	117	4	152

Vedlegg tabell 24 Helse- og omsorgstjenester – reaksjoner fra Statens helsetilsyn til helsepersonell etter helsepersonellkategori 2021–2023

Yrkesgruppe	Advarsel, faglig pålegg, tap av autorisasjon/ rekvireringsrett/ spesialistgodkjenning eller begrensning av autorisasjon/ lisens		
	2021	2022	2023
Leger	85	76	52
Tannleger	8	4	4
Psykologer	12	8	8
Sykepleiere	64	64	38
Jordmødre	3	-	-
Fysioterapeuter	4	6	10
Vernepleiere	6	5	10
Hjelpepleiere/omsorgsarbeidere/ helsefagarbeidere	34	29	24
Annet autorisert helsepersonell	13	7	9
Sum	229	199	152

Vedlegg tabell 25 Helse- og omsorgstjenester – reaksjoner gitt av Statens helsetilsyn til helsepersonell og virksomheter i 2023 etter hvor sakene startet

Saken startet hos	Antall avsluttede saker	Helsepersonell				Virksomhet	SUM
		Tilbakekall av autorisasjon/ lisens	Begrensning av autorisasjon/ lisens	Tilbakekall av rekv.rett i gr. A og/ eller gr. B	Faglig pålegg	Påpekt lovbrudd	
Oslo og Viken	52	24	8	1			33
Innlandet	14	8	1				9
Vestfold og Telemark	16	9	4		1		14
Agder	11	9			1		10
Rogaland	14	8	3				11
Vestland	19	12	4	1			17
Møre og Romsdal	5	1					1
Trøndelag	14	7			1	1	9
Nordland	9	7	1				8
Troms og Finnmark	7	3	2				5
Statens helsetilsyn	55	11	3			23	37
Utenlandsk tilsynsmyndighet	27	18	2	2			22
SUM	243	117	28	4	3	24	176

Merk at noen tilsynssaker avsluttes uten administrativ reaksjon og noen tilsynssaker avsluttes med mer enn én administrativ reaksjon. I noen saker har ett helsepersonell mistet mer enn én autorisasjon/lisens.

Vedlegg tabell 25a Helse- og omsorgstjenester – reaksjoner gitt av Statens helsetilsyn til helsepersonell og virksomheter i 2023 i saker som startet hos statsforvalterne

Saken startet hos	Gjelder:		Helsepersonell			Virksomheter	Sum reaksjoner/påpekte lovbrudd
	Avsluttede saker 2023	Tilbakekall av autorisasjon/lisens	Begrenset autorisasjon/lisens	Tap av rekvisiteringsrett helt/delvis	Faglig pålegg	Pliktbrudd, virksomhet	
Oslo og Viken	52	24	8	1			33
Innlandet	14	8	1				9
Vestfold og Telemark	16	9	4		1		14
Agder	11	9			1		10
Rogaland	14	8	3				11
Vestland	19	12	4	1			17
Møre og Romsdal	5	1					1
Trøndelag	14	7			1	1	9
Nordland	9	7	1				8
Troms og Finnmark	7	3	2				5
Sum	161	88	23	2	3	1	117

Vedlegg tabell 25b Helse- og omsorgstjenester – utfall som ikke kategoriseres som reaksjoner i saker som startet hos statsforvalterne

Saken startet hos	Gjelder:		Helsepersonell og virksomheter			Sum utfall
	Avsluttede saker i 2023	Frivillig avkall på autorisasjon / rekvisiteringsrett	Lovbrudd, ingen reaksjon	Ikke lovbrudd	Kun politisak	
Oslo og Viken	52	10	3	4	2	19
Innlandet	14	3	2			5
Vestfold og Telemark	16	2	1	1		4
Agder	11			1	1	2
Rogaland	14		3	1		4
Vestland	19			3		3
Møre og Romsdal	5	3		1		4
Trøndelag	14	2	2	2		6
Nordland	9			1	1	2
Troms og Finnmark	7	1	1	1		3
Sum	161	21	12	15	4	52

Varsler og operativt tilsyn

Vedlegg tabell 26 Varsler og operativt tilsyn – varsler fordelt på type helsetjeneste 2021–2023*

Helsetjeneste	Antall varsler mottatt			Andel varsler mottatt		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
psykisk helsevern / rus- og avhengighetsbehandling	353	396	472	41 %	38 %	42 %
somatiske helsetjenester	478	613	586	55 %	59 %	53 %
ikke klassifiserbar	39	34	54	4 %	3 %	5 %
Totalsum	870	1043	1112	100	100	100

*Inkluderer varsler fra virksomheter som ble vurdert å være innenfor varselordningen

Vedlegg tabell 27 Varsler og operativt tilsyn – måten varslene ble fulgt opp på 2021–2023

	Antall varsler mottatt			Andel varsler mottatt		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Avsluttet etter innledende undersøkelser	156	182	184	15 %	11 %	9 %
Oversendt til statsforvalteren for vurdering av tilsynsmessig oppfølging	737	986	1186	69 %	57 %	56 %
Tilsynsmessig oppfølging ved Helsetilsynet*	32	26	18	3 %	2 %	1 %
Ikke varslingspliktig/-berettiget eller utgår	142	539	722	13 %	31 %	34 %
Saker under arbeid	0	0	13	0	0	1
Totalsum	1067	1733	2123	100 %	100 %	100 %

* Tilsyn er registrert det året tilsynet er gjennomført. Hendelser som er varslet mer enn én gang, regnes som én hendelse.

Vedlegg tabell 28 Varsler og operativt tilsyn – median saksbehandlingstid for varsler med stedlig tilsyn eller annen tilsynsmessig oppfølging ferdigbehandlet i 2021–2023

Saksbehandlingstid og restanser	2021	2022	2023
Median saksbehandlingstid (måneder)	7,9	11,7	12,6
Antall restanser ved årets slutt	30	37	20